ชื่อวิทยานิพนธ์ ประเด็นขัดแย้งทางจริยธรรมและการตัดสินใจเชิงจริยธรรมจากประสบการณ์ของพยาบาลที่ให้การดูแลผู้ป่วยที่ประสบธรณีพิบัติภัยในภาคใต้

ผู้เขียน นางสาวอุมาพร อินทวงศ์

สาขาวิชา พยาบาลศาสตร์ (การพยาบาลผู้ใหญ่)

ปีการศึกษา 2548

บทคัดย่อ

การวิจัยเชิงปรากฏการณ์วิทยาแบบเฮอร์เมนนิวติกซ์ครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเกี่ยวกับประเด็นขัดแย้งทางจริยธรรมและการตัดสินใจเชิงจริยธรรมจากประสบการณ์ของพยาบาลที่ให้การดูแลผู้ป่วยที่ประสบธรณีพิบัติภัยในภาคใต้ ผู้ให้ข้อมูลเป็นพยาบาลวิชาชีพที่ปฏิบัติงานในหอผู้ป่วยอุบัติเหตุฉุกเฉิน หอผู้ป่วยในและห้องผ่าตัดของโรงพยาบาลทั่วไปแห่งหนึ่งในภาคใต้ จำนวน 10 ราย ซึ่งคัดเลือกแบบเจาะจงตามคุณสมบัติที่กำหนดโดยการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกและวิเคราะห์ข้อมูลโดยดัดแปลงขั้นตอนของโคไลซ์ซี่ (Colaizzi, 1978 cited by Polit, Beck & Hungler, 2001) ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

ความหมายของประเด็นขัดแย้งทางจริยธรรมจากประสบการณ์ของพยาบาลที่ให้การดูแลผู้ป่วยในการศึกษาครั้งนี้มี 3 ลักษณะ คือ 1) สถานการณ์ที่ต้องแก้ปัญหาเร่งด่วน แต่ไม่สามารถแก้ปัญหาได้ 2) สถานการณ์ที่ยากต่อการตัดสินใจ แต่ก็ต้องตัดสินใจ และ 3) สถานการณ์ที่ทำให้คับข้องใจเพราะไม่แน่ใจในการตัดสินใจ

ประเด็นขัดแย้งทางจริยธรรมจากประสบการณ์ของพยาบาลที่ให้การดูแลผู้ป่วยที่ประสบธรณีพิบัติภัยในภาคใต้มี 6 ประเด็น คือ 1) จะทำงานอย่างไรให้มีคุณภาพ ภายใต้สถานการณ์ที่คับขันและมีข้อจำกัด 2) เกินกำลังที่จะดูแลผู้ป่วยจำนวนมากได้ครบถ้วน 3) การมุ่งรักษาชีวิตภายใต้ความจำกัดของบุคลากรและทรัพยากร อาจละเมิดสิทธิผู้ป่วย 4) มีผู้ป่วยจำนวนมากจะต้องทำอย่างไรให้ผู้ป่วยได้รับประโยชน์สูงสุด 5) จะตัดสินใจช่วยใครก่อนดี ในเวลาที่จำกัดและมีผู้ป่วยจำนวนมาก และ 6) จำเป็นต้องกล่าวเท็จเพื่อประโยชน์ของผู้ป่วย

ผู้ให้ข้อมูลมีความรู้สึกต่อประเด็นขัดแย้งทางจริยธรรมใน 3 ลักษณะ คือ 1) อึดอัดขัดใจที่ต้องทำงานภายใต้ความจำกัดของความรู้ ประสบการณ์และทรัพยากร 2) รู้สึกเศร้าที่เห็นผู้ป่วยจำนวนมากไม่ได้รับการช่วยเหลือ และ 3) กลัวผู้ป่วยผิดหวังที่ไม่ได้รับการตอบสนองความต้องการ เนื่องจากบุคลากรจำกัด

ผู้ให้ข้อมูลมีวิธีการตัดสินใจเชิงจริยธรรม 4 ลักษณะ คือ 1) กระทำเพื่อประโยชน์ สูงสุดของผู้ป่วย 2) ปรึกษา/ประสานงานกับผู้อื่นเพื่อหาแนวทางในการตัดสินใจ 3) ตัดสินใจตามแพทย์ แม้จะมีความเห็นไม่ตรงกัน และ 4) ใช้แนวปฏิบัติของหน่วยงานเป็นแนวทางในการตัดสินใจ

หลักการ/เหตุผลที่ผู้ให้ข้อมูลใช้ในการตัดสินใจเชิงจริยธรรม มี 9 ประการ คือ 1) เน้นสัมพันธภาพในการทำงานร่วมกัน 2) การดูแลแบบญาติมิตร เอาใจเขามาใส่ใจเรา 3) ความรับผิดชอบ 4) คำนึงถึงประโยชน์สำหรับผู้ป่วย 5) เน้นความปลอดภัยของผู้ป่วย 6) ให้ความเท่าเทียมกัน ไม่ว่าคนไทยหรือต่างชาติ 7) ใช้หลักการพยาบาลที่เล่าเรียนมา 8) ตัดสินใจโดยคำนึงถึงสิทธิของผู้ป่วย และ 9) ประสบการณ์

ผลการศึกษาในครั้งนี้ ทำให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับประเด็นขัดแย้งทางจริยธรรมและการตัดสินใจเชิงจริยธรรมของพยาบาล ซึ่งสามารถนำไปเป็นข้อมูลพื้นฐานและเป็นแนวทางในการพัฒนาทักษะการตัดสินใจเชิงจริยธรรมของพยาบาลในการดูแลผู้ป่วยที่ประสบภัยต่อไป

Thesis Title	Ethical Dilemmas and Ethical Decision Making Experienced by Nurses in Providing Care for Patients During the Tsunami Disaster, Southern Thailand
Author	Miss Umaporn Intawong
Major Program	Nursing Science (Adult Nursing)
Academic Year	2005

ABSTRACT

This hermeneutic phenomenological study aimed to describe and explain nurses' experiences of ethical dilemmas and ethical decision making in providing care for patients during the Tsunami disaster, southern Thailand. Participants included 10 female nurses working in emergency room, in-patient care units, and operation room of a provincial hospital in southern Thailand. Data were collected using in-depth interviews. Data were analyzed by modifying Colazzi's method (Colaizzi, 1978 cited by Polit, Beck & Hungler, 2001). The findings were as follows:

Meanings of ethical dilemmas described by participants included: 1) an emergency situation that needed to be resolved but could not be resolved, 2) a situation where it is difficult to make decision but having to, and 3) a situation that induces frustration because of uncertainty.

Ethical dilemmas experienced by participants were: 1) how to provide quality nursing care under a critical situation and limitations, 2) too few personnel to save all patients, 3) focusing on life saving under scarce resources that may violate patients' rights, 4) too many patients, how to promote patients' best interest, 5) who should be the first priority under limited time and resources and, 6) having to tell a lie for the patients' best interest.

Participants reflected their feelings toward the ethical dilemmas as: 1) confused and uncomfortable because of limited knowledge, experience and resources, 2) feel sad because many patients were not helped, and 3) afraid that patients would be disappointed because of unmet needs.

Methods of ethical decision making were: 1) taking actions for patients' best interest, 2) discussing with others to find solutions, 3) deciding to follow the doctor even though disagreeing, and 4) using practice guidelines of hospital to guide their decision.

Principles/reasons for ethical decision making were: 1) focusing on relationship for cooperation, 2) caring as relatives, 3) responsibility, 4) concerning patients' best interest, 5) focusing on patient safety, 6) giving patient an equal share, 7) using principle of nursing care, 8) focusing on patients' rights, and 9) experience.

The results of this study provide important information regarding ethical dilemmas and ethical decision making of nurses which can be used as baseline data and a guideline to improve ethical decision-making skills of nurses in providing care for other disaster patients.